

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS BAMIDBAR • MAAMAR 9

וארשתיך לי לעולם

And I Will Betroth You to Me Forever

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/likutei-torah/bamidbar/9/

1 וארשתיך לי לעולם. וארשתיך לי בצדק כוי וארשתיך כוי. (עיין רבות בא ס"פ י"ח. תרומה פל"ג קרוב לס"פ. ובפ' עקב גבי ד"א ושמר לך).

"And I will betroth you to Me forever; and I will betroth you to Me with righteousness," etc., "and I will betroth you," etc. (See Midrash Rabbah, Bo, at the end of chapter 18; Terumah, chapter 33, near the end; and in Parshas Eikev, at "Another explanation: 'And [He] shall keep for you.'")

הנה כנסת ישראל שהיא מקור כל נשמות ישראל נק' כלה ע"ש הפסוק כלתה נפשי כמ"ש ואל אישך תשוקתך.

Now, the Congregation of Israel (Knesses Yisrael), which is the source of all the souls of Israel, is called a bride (kallah), after the verse "My soul pines (kalsah)," as it is written, "And your desire shall be to your husband."

כי תשוקתה לדבקה במקורה וחיי החיים ית' בכלות הנפש וכמ"ש אלקים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקוט אל

For her desire is to cleave to her source and to the Life of all life, blessed be He, with the expiring of the soul (kelos hanefesh); and as it is written, "O G-d, let there be no silence for You; do not hold Your peace and do not be still, O G-d"

(ע' בזהר ח"א קע"ח ב' ע"ז ב' פ"ו ב'. ח"ב ק"מ א' רנ"ו ב'), וכן בפרטות נשמות כאו"א מישראל (see the Zohar, Part I, 178b, 77b, 86b; Part II, 140a, 256b). And so too, in particular, [with] the souls of each and every one of Israel:

הנה כתיב נר אלקי נשמת אדם שיש בטבעה לעלות למעלה כאור הנר וכשלהבת העולה מאליה לדבקה בו ית' בכלות הנפש ממש.

it is written, "The soul of man is a lamp of G-d"; for it is in its nature to rise upward like the light of a lamp, and like a flame that rises of itself, to cleave to Him, blessed be He, with the actual expiring of the soul.

אך והוא ימשול בך שבע"כ אתה חי והחיות רצוא ושוב לירד ולהתלבש בגוף ולכן גם למטה אחר התלבשותה בגוף הנה זהו עיקר עבודת האדם להיות נכספה וגם כלתה נפשו ממש אליו ית'.

But [it is written,] "and he shall rule over you": for "against your will you live," and "the life-force runs and returns" (ratzo vashov), to descend and enclothe itself in the body. Therefore, also below, after its enclothement in the body, this is the essence of man's service: that his soul should actually yearn, and even pine, for Him, blessed be He.

והנה יש שני בחי' בענין כלות הנפש וזהו הענין של שני בחי' כלה שהוזכרו בגמרא (פ"ב דכתובות)

Now, there are two levels in the matter of the expiring of the soul; and this is the matter of the two levels of bride mentioned in the Gemara (chapter 2 of Kesubos):

כלה אחת היינו כלה נאה וחסודה וע"ז נאמר כלתה נפשי לחצרות ה' (רבות ויחי פצ"ט קרוב לר"פ, נשא רפ"י ס"פ י"ג גבי ביום הששי קערת כסף).

one bride is "a beautiful and gracious bride," and of this it is said, "My soul pines for the courts of Havayah" (Midrash Rabbah, Vayechi, chapter 99, near the beginning; Naso, the beginning of chapter 10, [and] the end of chapter 13, on "On the sixth day," "a silver bowl").

והבי' כלה כמות שהיא אפי' חגרת או סומא ע"ז נאמר לבי ובשרי ירננו אל אל חי.

And the second is "the bride as she is," even [if she is] lame or blind; of this it is said, "My heart and my flesh sing out to the living G-d."

וביאור הענין כי הנה האותיות נק' אבנים וצירופיהם נקראו בתים וחצרות כמ"ש בספר יצירה שתי אבנים בונות שני בתים כו' לפי שהאותיות הדבור שבאדם נחשבות לבחי' דומם לגבי מהות השכל.

The explanation of the matter: the letters are called "stones," and their combinations are called "houses" and "courts," as it is written in Sefer Yetzirah, "Two stones build two houses," etc.; for the letters of speech in a person are considered the level of the inanimate (domem) relative to the essence of the intellect.

2 והנה ריבוי התחלקות העולמות לאין מספר לכמה מיני רבבות מדרגות חלוקות זו מזו כמ"ש ועלמות אין מספר

Now, the multitude of divisions of the worlds, without number, into so many kinds of myriads of levels distinct from one another, as it is written, "and worlds (alamos) without number,"

וכן מלאכים ונשמות הצדיקים שאין חב"ד ומדות של זה דומה לזה כולם הם נמשכים ונשפעים מבחינת צירופי אותיות דבר ה' המהוה אותם מאין ליש שהם בחינת דומם לגבי מהות מקור חוצבה שבעולם האצילות

and so too angels and the souls of the tzaddikim, whose Chochmah (wisdom), Binah (understanding) and Daas (knowledge) and emotive attributes (middos) are not alike, one to another: all of them are drawn and flow forth from the level of the combinations of the letters of the word of G-d, which brings them into being from nothing to something; and these are the level of the inanimate relative to the essence of the source from which they are hewn, in the World of Atzilus (Emanation)

(ע' באגה"ק ד"ה ויעש דוד שם ועמ"ש בפ' בראשית בד"ה ולהבין בתוספת ביאור ענין וייצר כו' ועמ"ש"ל ע"פ והיה מספר בני ישראל בענין ארץ לא שבעה מים).

(see Iggeres HaKodesh, the passage beginning "And David made a name"; and see what is written in Parshas Bereishis, in the discourse beginning "And to understand," in the additional explanation of the subject of "And He formed," etc.; and see what is written above on the verse "And the number of the children of Israel shall be," on the subject of "the earth that is not satisfied with water").

והנה גם מקורן ושרשן בעולם האצילות דאיהו וגרמוהי חד שהם בחינת אלקות ואור א"ס ב"ה מופשט מכל בחי' גדר ומדה וגבול על כל זה מאחר

Now, even their source and root in the World of Atzilus, where "He and His vessels are one" (ihu vegarmohi chad), which are the level of G-dliness and the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, abstracted from every kind of boundary, measure and limit: nevertheless, since

שהם מקור לבחי' העולמות שנמשך מהם למטה יש שם למעלה בכח כל כך כחות והמשכות שיתהווה מהם בחי' התחלקות העולמות בפועל ממש

they are the source for the worlds that are drawn from them below, there are there, above, in potential, so many powers and flows that from them the division of the worlds will come into being in actual fact

(ועד"ז יובן מ"ש באגה"ק ד"ה איהו וחיהו וקרוב לומר שגם האלפים ורכבות עלמין דיתבין בגלגלתא כו' אינן עלמין ממש כו' ור"ל שהם ג"כ בחי' אותיות שכשיומשכו למטה יתהווה מהם כ"כ עלמין בפועל ממש)

(and in the same way one will understand what is written in Iggeres HaKodesh, the passage beginning "He and His life-forces" (ihu vechayohi): that it is reasonable to say that even the thousands and myriads of worlds that dwell in the Gulgalta (the Skull), etc., are not actual worlds, etc.; that is to say, that they too are the level of letters, from which, when they are drawn down below, so many worlds will come into being in actual fact).

וכמשל אותיות הדבור בעודן בכח חכמתו ולגבי א"ס ב"ה עצמו הסובב כל עלמין גם הם נקראים בחי' אותיות שהוא בחינת דומם כאבנים שהן במדרגה תחתונה שבעשי' כמ"ש כולם בחכמה עשית.

And [it is] like the analogy of the letters of speech while they are still in the potential of his wisdom. And relative to the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, Himself, who encompasses all worlds (sovev kol almin), they too are called the level of letters, which is the level of the inanimate, like stones, which are on the lowest rung in the World of Asiyah (Action); as it is written, "You have made (asisa) them all with wisdom."

שאפילו בחינת ומדרגת חכמה נחשבת לבחי' עשייה גשמיות אצלו ית' (כמ"ש בלק"א), ומה שנק' בחי' אלקות היינו שהם בחי' אלקות שהם בחי' א"ס ב"ה שלא נתצמצם ונגבל בבחי' כלי.

For even the level and rank of Chochmah is considered physical asiyah (action) before Him, blessed be He (as is explained in Likkutei Amarim). And as for their being called the level of G-dliness, this means that they are the level of G-dliness in that they are the level of the Infinite One, blessed be He, which has not been contracted and confined within the level of a vessel.

אבל אינם בערך א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו ממש רק הארה וזיו המתפשט מעצמות א"ס ב"ה וכמשל זיו השמש המתפשט מגוף השמש כמ"ש במ"א.

But they are not comparable to the Infinite One, blessed be He, Himself, in His own glory; they are only a radiance and glow that spreads forth from the Essence of the Infinite One, blessed be He, like the analogy of the glow of the sun that spreads forth from the body of the sun, as is explained elsewhere.

3 וכמו בדבור האדם עם היות שאין ערך בו לגבי מהות שכלו על כל זה הארת השכל מתפשט ומתגלה בדבורו ואי אפשר להשכיל לזולתו כ"א דרך העברת הקול ודבור.

And as in a person's speech: although it bears no comparison to the essence of his intellect, nevertheless a radiance of the intellect spreads forth and is revealed in his speech; and it is impossible to impart understanding to another except by way of conveying voice and speech.

והדבור שלו נעשה שכל לחבירו. כך כביכול הארת עצמות א"ס ב"ה מתגלה ע"י בחי' אותיות

And his speech becomes intellect for his fellow. So too, as it were, the radiance of the Essence of the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, is revealed through the level of letters,

שהם הם מקורי ושרשי המשכת החיות מאור א"ס ב"ה להתלבש ולהשפיע החיות בעולמות עליונים ותחתונים ובחי' אותיות שבעולם העליון

which are themselves the sources and roots of the drawing-down of the life-force (chayus) from the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, to be en clothed and to bestow the life-force in the upper and lower worlds. And the level of letters in the higher world,

שהוא מדרגה תחתונה שבו נעשה בחי' ראש ושכל לעולם שלמטה ממנו וכמ"ש בד"ה ועתה יגדל נא גבי כאשר דברת לאמר,

which is the lowest rung in it, becomes the level of head and intellect for the world below it, as is explained in the discourse beginning "And now, I pray, let [the power] be great," on [the words] "as You have spoken, saying."

ולכן נקרא בחי' מקור ושורש המשכת החיות בשם חצרות שדרך שם עובר החיות והשפעה שמשפיע לנבראים. ויש בהם ב' בחי' המשכות.

Therefore the level of the source and root of the drawing-down of the life-force is called by the name "courts," for it is by way of there that the life-force and the flow that [He] bestows upon the created beings pass. And there are in them two kinds of drawing-down:

אחד הוא לחיצוניות העולמות ונק' חצר החיצונה והב' הוא לפנימית העולמות שהם בחי' אותיות התורה והתפלה ונשמות הצדיקים ונק' חצר הפנימית נוכח בית המלך:

one is to the outer dimension (chitzoniyus) of the worlds, and is called "the outer court"; and the second is to the inner dimension (pnimiyus) of the worlds, which are the level of the letters of the Torah and of prayer, and the souls of the tzaddikim, and is called "the inner court, opposite the king's house."

4 ב וזהו כלתה נפשי לחצרות ה'. נפשי הוא מקור נש"י שהיא מלכות דאצילות המתלבשת בבי"ע וחפצה ותשוקתה להיות במקורה ושרשה

2. And this is [the meaning of] "My soul pines for the courts of Havayah." "My soul" is the source of the souls of Israel, which is Malchus (sovereignty) of Atzilus (Emanation) that is en clothed in Beriah, Yetzirah and Asiyah; and her wish and desire is to be in her source and root

באצילות אשר שם הוא החצרות ה' המשכת החיות מאור א"ס ב"ה הממשיך ומשפיע לה חיות ובירידתה למטה בבי"ע כלתה נפשה תיכף לדבקה במקורה ושרשה וחיותה.

in Atzilus, where there are “the courts of Havayah,” the drawing-down of the life-force (chayus) from the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, which draws down and bestows life-force upon her. And in her descent below, into Beriah, Yetzirah and Asiyah, her soul at once pines to cleave to her source and root and her life-force.

וכמו שהאדם תאב לחיי נפשו כמ"ש נפשי אויתיך כו' וכמ"ש במ"א (וע' בזהר ויחי דרמ"ח ע"ב).

Just as a person craves the life of his soul, as it is written, “My soul, I have desired You,” etc., and as is explained elsewhere (and see the Zohar, Vayechi, 248b).

וכן למטה הנה זהו בעבודת האדם לדבקה בו ית' בדבורי ומחשבות אותיות התורה והתפלה שהם הם חצרות ה' והמשכת אלקות מאור א"ס ב"ה. והנה יש שני בחי'. בחי' חצר. ובחי' בית.

And so too below: this is in man's service, to cleave to Him, blessed be He, in the words and thoughts of the letters of the Torah and of prayer, which are themselves “the courts of Havayah” and the drawing-down of G-dliness from the Infinite Light, blessed be He. Now, there are two levels: the level of a court, and the level of a house.

5 ושתייהן הן בחי' אבנים רק בית הוא מקורה והחצר אין לה גג. וככה ממש יש ב' בחי' בעבודת ה'.

And both of them are the level of stones; only, a house is roofed, while a court has no roof. And exactly so there are two levels in the service of G-d.

הנה יש מי שהוא עוסק בתורה ותפלה ומכוין את לבו לאותיות שבהם לבדם כי גם זו דרך ישרה כמ"ש במ"א.

There is one who engages in Torah and prayer and directs his heart to their letters alone, for this too is an upright way, as is explained elsewhere.

הנה אין מלובש בהם רק כח המחשבה לבד בלא כח השכליות וכיון ששכלו פנוי הרי יכול ליפול בשכלו מחשבות חוץ כמשל החצר שאין לה גג שהמטר יורד לתוכו.

In them there is enclothed only the power of thought alone, without the power of the intellect; and since his intellect is unoccupied, extraneous thoughts can fall into his intellect, like the analogy of a court that has no roof, into which the rain comes down.

לפיכך מי שהוא בעל שכל ואין מחשבתו יכולה להלכיש את שכלו. הנה זאת עצתו להעמיק דעתו ושכלו לפירוש המלות שבתפלה עד מקום שידו מגעת ובעיון שכלו בעסק התורה בפרד"ס

Therefore, one who is a man of intellect, whose thought cannot enclothe his intellect: this is his counsel, to immerse his mind and intellect deeply in the meaning of the words of prayer, as far as his hand reaches, and in the study of his intellect in his occupation with the Torah, in Pardes (peshat, remez, derush and sod).

וזה נק' פנימית התורה ובחי' זו נק' בית שהוא פנימי וגם הוא מקורה שכל עצמיותו מראשו ועד רגלו מלוכש ומעוטף בו (וע' בזהר ח"ג ער"ה א' גבי המקרה במים כו' ובהרמ"ז שם).

And this is called the inner dimension (pnimiyus) of the Torah. And this level is called a house, which is inner and is also roofed, for his whole essence, from his head to his feet, is enclothed and wrapped in it (and see the Zohar, Part III, 275a, on "Who roofs (hamekareh) with water," etc., and in the Ramaz there).

וז"ש בזהר דאורייתא היכלא עילאה דקוב"ה דתמן יתיב מלכא והיינו פנימיות התורה שהיא פי' וטעמי התורה שמלוכש בהן חכמה עילאה רק כשמבין בפשטי התורה

And this is [the meaning of] what is written in the Zohar, that the Torah is "the supernal palace of the Holy One, blessed be He, where the King dwells": that is, the inner dimension of the Torah, which is the explanations and reasons of the Torah, in which supernal Chochmah (wisdom) is enclothed. But when one understands the plain meanings of the Torah,

וגם פירוש המלות שבתפלה לפי פשוטו נק' בתים והיכלות דעשייה וכל זה הוא בחי' כלה נאה וחסודה and also the meaning of the words of prayer according to its plain sense, [these] are called the houses and palaces of Asiyah (Action). And all this is the level of "a beautiful and gracious bride":

דהיינו מי שכל ימיו בתורת ה' חפצו ולא סר ממנה ימין ושמאל ונפשו האלקית היא העיקרית בו: that is, one whose "delight is in the Torah of Havayah" all his days, who has not turned from it right or left, and whose G-dly soul is the main thing in him.

6 ג אך מי שהעביר את הדרך שהוא בחי' חגרת או סומא וכמ"ש עינים להם ולא יראו ונפשו הבהמית היא שמושלת בו וע"כ אין לו כלות הנפש לחיי נפשו האלקית מאחר

3. But one who has strayed from the way, who is the level of "lame or blind," as it is written, "They have eyes, but they do not see," whose animal soul is what rules him, and who therefore has no expiring of the soul for the life of his G-dly soul, since

שהיא במאסר הגוף ונפש החיונית הבהמית. הנה זאת עצתו להיות אעפ"כ בבחי' כלה וע"ז אמרו כלה כמות שהיא.

it is in the prison of the body and of the vitalizing animal soul: this is his counsel, to be, nevertheless, at the level of a bride; and of this they said, "the bride as she is."

כי להיותו חגרת או סומא מצד נפשו הבהמית אין זה מונע מלהיות בחי' כלה מצד נפשו האלקית ע"י בחי' לבי ובשרי ירננו אל אל חי.

For his being lame or blind on the side of his animal soul does not prevent [him] from being at the level of a bride on the side of his G-dly soul, through the level of "My heart and my flesh sing out to the living G-d."

כי הנה הלב והבשר לפי שהם כלים גשמיים אינם יכולים להיות תשוקתם וחפצם למקור חיותם לאור א"ס ב"ה המשפיע חיותם

For the heart and the flesh, since they are physical vessels, cannot have their longing and desire be for the source of their life-force (chayus), for the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, which bestows their life-force,

כי גברו הצמצומים והמסכים ורכו למאד בהסתר ובהעלם אחר העלם ע"כ אינם נכספים וכלות לחצרות ה' שהוא מקור וחיי הנפש כ"א כאשר ירננו אל אל חי

for the contractions (tzimtzumim) and the screens have prevailed and multiplied greatly, in hiddenness and in concealment upon concealment. Therefore they do not yearn and pine for "the courts of Havayah," which is the source and the life of the soul, except when they "sing out to the living G-d."

והוא כאשר יתבונן באמונה האמיתית בה' שהוא למעלה מעלה מבחי' סוכ"ע שאינו בגדר ובחי' עלמין כלל רק לפי שכלנו הדל שאין אנו משיגים אותו אומרים עליו שהוא ממכ"ע וסוכ"ע.

And this is when he contemplates the true faith in G-d: that He is higher and higher above the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), for He is not within the bounds and category of worlds at all. Only, according to our meager intellect, since we do not grasp Him, we say of Him that He fills all worlds (memalei kol almin) and encompasses all worlds.

אבל באמת הוא רם ונשא וגבוה מאד אפי' מבחי' סוכ"ע שהוא שייך בענין השפעה לנבראים והמשכת החיות לאמר שבחי' ההשפעה אינה מתלבשת ונתפסת בתוך עלמין רק שהוא למעלה מהם וסובב עליהן.

But in truth He is exalted and lofty and very high, even above the level of sovev kol almin, which pertains to the matter of bestowal upon created beings and the drawing-down of the life-force: [it means] to say that the bestowal is not enclothed and grasped within the worlds, but rather that it is above them and encompasses them.

7 והנה ענין השפעה אינו שייך כ"א בבחי' אותיות הנ"ל וכשצריך להשפיע השכלה לזולתו כו'. אבל מצד עצמותו ומהותו קודם שבא לבחי' השפעה לא שייך בחי' עלמין כלל לא בחי' ממלא

Now, the matter of bestowal pertains only to the level of letters mentioned above, and when one needs to bestow understanding upon another, etc. But from the standpoint of His Essence and Being, before He comes to the level of bestowal, the category of worlds does not apply at all: neither the level of memalei

ולא בחי' סובב וכאשר יעמיק שכלו ובינתו בזה יתעורר ויקוד יקד אש בלבו להתלהב ולהתלהט להיות הלב גשמי ממש נמס ותשתפך נפשו בכלות הנפש ממש לדבקה בו ית'.

nor the level of sovev. And when he immerses his intellect and understanding deeply in this, a fire will be aroused and blaze in his heart, to burn and flame up, so that the actual physical heart melts and his soul pours itself out in the actual expiring of the soul, to cleave to Him, blessed be He.

8 וכאשר יעמיק שכלו ובינתו בענין הנ"ל הנה מחמת שהתבוננות הנ"ל הוא ממקום גבוה מאוד דהיינו בחי' עצמותו ומהותו ית' ולפניו כחשכה כאורה

And when he immerses his intellect and understanding deeply in the matter mentioned above, then, because the contemplation mentioned above is from a very high place, that is, the level of His Essence and Being, blessed be He, before whom "darkness is as light,"

לכן יכולה היא ההתבוננות הנמשך מזה לנגוע גם עד לכו ובשרו הגשמיות להיות גם הם תשוקתם וחפצם לכלות אליו ית' לדבקה בו בכלות הנפש ממש

therefore the contemplation that comes from this can reach even his physical heart and flesh, so that they too will have their longing and desire to pine for Him, blessed be He, to cleave to Him with the actual expiring of the soul.

וזהו לבי ובשרי ירננו אל אל חי בעצמו ובכבודו קודם שבא לידי בחי' המחיה ומשפיע לזולתו כנודע שכל מה

And this is [the meaning of] “My heart and my flesh sing out to the living G-d”: [to Him] Himself, in His own glory, before He comes to the level of One who gives life and bestows upon another. As is known, whatever

שהוא בחי' עליונה יותר יכולה היא לירד ולהתפשט למטה יותר ועי"ז באה ונגעה עד הלב כו'.

is a higher level can descend and spread further below; and through this it comes and reaches the heart, etc.

(ועמ"ש בפ' משפטים ע"פ לא תהיה משכלה ועקרה בענין שכשכנס"י היא בבחי' עקרה שאינה מולדת אהבה ויראה העצה הוא ותתפלל חנה על הוי' למעלה מבחי' שם הוי' כו')

(And see what is written in Parshas Mishpatim on the verse “None shall miscarry or be barren,” on the subject that when the Congregation of Israel is in the state of a barren woman, who does not give birth to love and awe, the counsel is “And Chanah prayed upon (al) Havayah”: above the level of the Name Havayah, etc.;

ע"ש, ועמ"ש בפ' יתרו בביאור ע"פ משה ידבר בשם האדרא רבא ששלש עולמות ביי"ע שרשם מהתיקון הראשון די"ג ת"ד דא"א מי אל כמוך כו' ע"ש, ואפשר שזהו לבי ובשרי ירננו אל אל כו' וע"ש בד"ה מראיהם ומעשיהם).

see there. And see what is written in Parshas Yisro, in the explanation on the verse “Moshe would speak,” in the name of the Idra Rabba, that the three worlds of Beriah, Yetzirah and Asiyah have their root in the first of the thirteen tikkunim of the beard (tikkunei dikna) of Arich Anpin, “Who is a G-d (Kel) like You,” etc.; see there. And it may be that this is [the meaning of] “My heart and my flesh sing out to the G-d (Kel),” etc. And see there, in the discourse beginning “Their appearance and their workings.”)

וזהו וארשתיך לי לעולם כי בזמן שאין בהמ"ק קי ים נק' כנס"י סוכת דוד הנופלת מחמת שיש לה עליות וירידות ותמיד היא בבחי' נופלת שעולה ויורדת וגם למטה בכללות ישראל בעבודתם עולים ויורדים,

And this is [the meaning of] “And I will betroth you to Me forever.” For at the time when the Holy Temple is not standing, the Congregation of Israel is called “the falling sukkah of David,” because she has ascents and descents and is always in the state of falling, rising and descending; and also below, in Israel as a whole (klalus), in their service they rise and descend.

אבל לע"ל כתיב אקים את סוכת דוד הנופלת שתהא קמה וגם נצבה לעולם בלי הפסק שלא תהיי בבחי' נפילה ח"ו.

But of the Time to Come it is written, "I will raise up the falling sukkah of David": that she will rise up and also stand firm forever, without interruption, so that she will not be in a state of falling, G-d forbid.

וזהו שאנו אומרים ומבקשים קדשנו במצותיך. ופעם אנו אומרים אשר קדשנו במצותיו שכבר קדשנו והיינו לפי שעכשיו בקדושין אלו יש בחי' ירידה עדיין

And this is why we say and request, "Sanctify us (kadsheinu) with Your commandments." And at times we say, "Who has sanctified us with His commandments," that He has already sanctified us. This is because now, in this betrothal (kiddushin), there is still an aspect of descent;

לכן אנו אומרים ומבקשים קדשנו במצותיך קדשנו לעולם שיהיי בלי הפסק ח"ו (וע' בזהר ויקרא ד"ו ע"ב וברע"מ פ' תצא דרע"ז ע"א):

therefore we say and request, "Sanctify us with Your commandments": sanctify us forever, so that there will be no interruption, G-d forbid (and see the Zohar, Vayikra, 6b, and the Raaya Mehemna, Parshas Teitzei, 277a).

9 ד והנה ענין הקדושין ומאמר ענין א' הוא. וביאור הענין ע"ד מ"ש את ה' האמרת היום. ופ"י האמרת לשון מפעיל שהפעלת האמירה בו ית' ע"י עסק התורה כמ"ש במ"א.

4. Now, the matter of kiddushin (betrothal) and [that of] ma'amar ("saying") are one matter. The explanation of the matter is along the lines of what is written, "You have declared (he'emarta) Havayah this day." The meaning of he'emarta is a causative form: that you have brought about the "saying" (amirah) in Him, blessed be He, through occupation with the Torah, as is explained elsewhere.

והנה באמירה זו שהוא בחי' אותיות התורה מתגלה בו הארת עצמות א"ס ב"ה עם היות שאינה מבחינתו

Now, in this "saying," which is the level of the letters of the Torah, there is revealed in it a radiance of the Essence of the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, although it is not of His level

ולא כערכו כלל, כמשל דבור גשמי שבאדם שבו משכיל לזולתו מבחי' חכמה שבו, ובחי' הנ"ל הוא בחי' מקיף

and not comparable to Him at all; like the analogy of the physical speech in a person, through which he imparts understanding to another from the level of Chochmah (wisdom) within him. And the level mentioned above is the level of a makif (an encompassing [light]),

אך אינו מתלבש בו לגמרי כי בעודו בכח חכמתו אזי אין בו בחי' אותיות המגבילים לדבר על ענין זה באותיות אלו וכשיוצאים מכח אל הפועל מהעלם אל הגילוי בפה

but it is not entirely en clothed in it. For while it is still in the potential of his wisdom, there is not yet in it the level of letters, which set limits, to speak about this matter in these letters; and when they go out from potential to actual, from concealment to revelation in the mouth,

הנה הבל הדבור מפריד הקול ומחלק האותיות ולכן הבל הדבור הוא בחי' מקיף לנשמה כי דרך הבל הדבור יוצא ומתגלה הארה עצמיות וההבל נעשה לבוש

the breath of speech separates the voice and divides the letters. Therefore the breath of speech is the level of a makif for the soul; for by way of the breath of speech an essential radiance goes out and is revealed, and the breath becomes a garment

אליו ומקור ההבל נשאר בבחי' מקיף עליו מלמעלה ושורש ההבל זה הוא מרוח פיו ית' שורש כל המקיפין שממנו נמשך הארה להיות עובר בתוך הבל הקול שלו

for it, while the source of the breath remains at the level of a makif over it from above. And the root of this breath is from "the breath of His mouth," blessed be He, the root of all the makifim, from which a radiance is drawn to pass through the breath of his voice

(ע' בסש"ב ספ"ה בשם הפרע"ה ועמ"ש בס' מבוא שערים ש"ג ח"ב פ"ג ע"פ האדרא נשא דקל"ד מהאי פומא עילאה נשבא רוחא כו' ע"ש).

(see Sefer Shel Beinonim, at the end of chapter 5, in the name of Pri Etz Chaim; and see what is written in the book Mevo She'arim, Gate 3, Part 2, chapter 3, according to the Idra of Naso, page 134: "From this supernal mouth a breath blows forth," etc.; see there.

ועמ"ש מזה ע"פ ביום השמיני עצרת בפ"י ואשים דברי כפיך וע"י רבות כי תשא פמ"א ע"פ מפיו דעת ותבונה. ומענין האמרת היום רבות שם ר"פ מ"ה.

And see what is written on this on the verse "On the eighth day, an Atzeres," in the explanation of "And I have put My words in your mouth"; and see Midrash Rabbah, Ki Sisa, chapter 41, on the verse "From His mouth [come] knowledge and understanding." And on the subject of "you have declared this day," Midrash Rabbah there, at the beginning of chapter 45;

נשא פי"ד בפסוק ביום השביעי במדרש איכה בפסוק על אלה אני. גיטין דנ"ו ע"ב חגיגה ד"ג ע"א ברכות דף ו):

Naso, chapter 14, on the verse "On the seventh day"; in Midrash Eichah, on the verse "For these I [weep]"; Gittin 56b; Chagigah 3a; Berachos, folio 6).

10 וזהו ענין הקדושין שנותן לה טבעת בחי' אור מקיף. וכך את ה' האמרת היום וממשיך עליו או"מ ממקור ושורש כל המקיפי הרי הוא מקודש לשמים.

And this is the matter of kiddushin, that he gives her a ring, the level of an encompassing light (or makif). So too, "You have declared Havayah this day," and one draws upon himself an encompassing light from the source and root of all the makifim: he is thereby consecrated to Heaven.

פ"י שהוא מוכן ומקושר לדבקה בו ית' כמו אדם המקדש אשה שבקדושין אלו נאסרה על כל העולם ומיוחדת רק לבעלה.

That is, he is prepared and bound to cleave to Him, blessed be He; like a man who betroths a woman, for through this betrothal she is forbidden to the whole world and set apart for her husband alone.

כך ע"י התורה בחי' את ה' האמרת הנ"ל הוא מקושר ודבוק בהבל הדבור להיות מוכן לשבתו.

So too, through the Torah, the level of "You have declared Havayah" mentioned above, he is bound and cleaves, through the breath of speech, so as to be "a place for His dwelling."

מה שאין כן אם אינו לומד להמשיך בחי' כח הדבור אליו הרי הוא כאלו חבירו מדבר לפניו והוא אינו שומע שלא ידבק בשכלו ומחשבתו של חבירו בלי שמיעת הקול.

This is not so if he does not study so as to draw the power of speech to himself: he is then as if his fellow were speaking before him and he does not hear, for he will not cleave to his fellow's intellect and thought without hearing the voice.

11 וזהו וארשתיך לי כו' אך עוד הוא צריך לפדות נפשו האלקית מתוך מאסר הגוף ונפשו הבהמית שלא תהי' נקראת חגרת או סומא והפדיון הוא בצדקה,

And this is [the meaning of] “And I will betroth you to Me,” etc. But he still needs to redeem his G-dly soul from the prison of the body and of his animal soul, so that it will not be called “lame or blind”; and the redemption is through charity (tzedakah).

וזהו וארשתיך לי בצדק כי גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה כו' וכרבי אליעזר דיהיב פרוטה לעני והדר מצלי.

And this is [the meaning of] “And I will betroth you to Me with righteousness (tzedek)”: for “great is charity, which brings the redemption near,” etc.; and like Rabbi Eliezer, who would give a perutah to a poor man and then pray.

וכמ”ש באגה”ק ד”ה אין ישראל נגאלין אלא בצדקה שנאמר ושביה בצדקה. שע”ז פודה נפשו כו' ועתה נפדה כו' ע”ש באריכות (ועמ”ש בפ’ כי תשא סד”ה שמאלו תחת לראשי).

And as is written in Iggeres HaKodesh, in the passage beginning “Israel will be redeemed only through charity, as it is said, ‘and her returning ones, through charity’”: that through this he redeems his soul, etc., and now it is redeemed, etc.; see there at length (and see what is written in Parshas Ki Sisa, at the end of the discourse beginning “His left hand is under my head”).

ובמשפט דהנה כתיב רשע מכתיר את הצדיק ועל זה נאמר ובערת הרע מקרבך לכך צ”ל משפט ע”ז ובחסד וברחמים דהיינו לעורר ר”ר על נפשו

“And with justice”: for it is written, “The wicked one surrounds the righteous one,” and of this it is said, “And you shall eradicate the evil from your midst”; therefore there must be justice upon this. “And with kindness and with compassion”: that is, to arouse great compassion upon his soul,

וכדכתיב ליעקב אשר פדה את אברהם כמ”ש במ”א (ועמ”ש בפ’ בשלח ע”פ אשירה. בפ”י משפט וצדקה ביעקב אתה עשית ועיין ברכות פ’ עקב מענין וארשתיך לי בצדק ובמשפט).

and as it is written, “to Yaakov, who redeemed Avraham,” as is explained elsewhere (and see what is written in Parshas Beshalach on the verse “I will sing,” on the meaning of “Justice and righteousness in Yaakov You have made”; and see Midrash Rabbah, Parshas Eikev, on the subject of “And I will betroth you to Me with righteousness and with justice”).

וארשתיך לי באמונה דהיינו מי שאינו יכול ללמוד וגם איש עני הוא ואין יכול ליתן צדקה

“And I will betroth you to Me with faithfulness (emunah)”: that is, one who is unable to study, and is also a poor man who cannot give charity,

אעפ”כ אין מונע לו להיות בחי כלה וארוסה ע”י האמונה כנ”ל בהתבוננות מעומק דליבא איך דכולא קמיה כלא חשיבי ושהוא למעלה מעלה מבחי סוכ”ע

nevertheless nothing prevents him from being at the level of a bride and betrothed, through faith (emunah), as mentioned above: in contemplation from the depth of the heart of how “all before Him is considered as nothing,” and that He is higher and higher above the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin)

(ועמ”ש ע”פ כי אברהם לא ידענו כו’ כי אתה ה’ אבינו כו’. וממש”ש יובן יותר ענין וארשתיך לי באמונה).

(and see what is written on the verse “For Avraham did not know us,” etc., “For You, Havayah, are our Father,” etc.; and from what is written there the subject of “And I will betroth you to Me with faithfulness” will be understood further).

וכיז הוא בבחי כלה וארוסה אבל אח”כ צריך להיות בחי נשואין (וכמ”ש ברבות בא ס”פ י”ח) וזהו וידעת את ה’ מלשון והאדם ידע את חוה שהוא בחי התקשרות האמיתי.

All this is at the level of a bride and betrothed; but afterwards there must be the level of marriage (nisuin) (as is written in Midrash Rabbah, Bo, at the end of chapter 18). And this is [the meaning of] “and you shall know Havayah,” from the expression “And the man knew Chavah,” which is the level of true connection.

כמ”ש ומלאה הארץ דעה את ה’ פי’ שתמלא כולו לה’ שלא יהיה שום מחשבה דבור ומעשה

As it is written, “And the earth shall be full of the knowledge of Havayah”: that is, that it be filled entirely for G-d, so that there be no thought, speech or action at all

כי אם לה’ לבדו וכל מחשבות אדם יהיו ממולאים רק מן דעת ה’ וזהו ותן חלקנו בתורתך שיהיה חלקנו מיוחד בתכלית היחוד בתורתך ויהיו לאחדים ממש וד”ל:

except for G-d alone, and all a person’s thoughts be filled only with the knowledge of G-d. And this is [the meaning of] “And grant our portion in Your Torah”: that our portion be united, in the ultimate unity, in Your Torah, and they become truly one. And this suffices for one who understands.

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Copy, print and share it freely, crediting Kehot Publication Society and likuteitorah.com; it may not be sold. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/likkutei-torah/bamidbar/9/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok